

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

FARMAKOGNOZIJA I

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5. Status nastavnog predmeta:

 Obavezni Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

NEMA

7. Ograničenja pristupa:

NEMA

8. Trajanje / semestar:

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

3

10. Fakultet:

Farmaceutski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Farmacija (integrirani I i II ciklus)

12. Odgovorni nastavnik:

Dr.sci. Ermina Cilović Kozarević, doc.

13. E-mail nastavnika:

ermina.cilovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.frmf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Sticanje osnovnih znanja o farmakološki aktivnim metabolitima biljaka i životinja (hemijske i fizičke karakteristike, distribucija, biološka aktivnost), kao i o prirodnim ljekovitim sirovinama – drogama (morfološke i anatomske karakteristike, hemijski sastojci, načini proizvodnje, identifikacija, djelovanje i primjena), sa posebnim osvrtom na droge koje imaju dejstvo na nervni i gastrointestinalni sistem.

16. Ishodi učenja:

Student treba da bude osposobljen da samostalno izvrši identifikaciju droga, poznaje mogućnosti njihove primjene, farmakološkog djelovanja i upotrebe, te učestvuje u koncipiranju, organizaciji i upravljanju procesom proizvodnje droge i obezbjeđivanju njihovog kvaliteta.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Definicija prirodnih ljekovitih sirovina (droga) i preparata droga, historijat upotrebe, proizvodnja i obezbjeđivanje kvaliteta. Primarni i sekundarni metabolizam biljaka. Klasifikacija prirodnih farmakološki aktivnih sastojaka na osnovu hemijske strukture i biosintetskog porijekla. Klasifikacija droga na osnovu strukture i djelovanja aktivnih sastojaka. Hemijska struktura, fizičke karakteristike, biološka uloga, principi izolovanja i prečišćavanja pojedinih klasa aktivnih metabolita. Biološki izvori droga, makroskopske karakteristike, sastojci, identifikacija, farmakološko djelovanje i primjena droga.

Alkaloidne droge (analgetici, antineuralgici, parasimpatomimetici, parasimpatolitici, spazmolitici, antiastmatici, antihipertonicni, analeptici, uterostipici, emetici, antihelmintici)

Eterična ulja i aromatične droge (sedativi, stomahici, amara aromatika, karminativi, ekspektoransi, antiinflamatorne droge)

Tanini.

18. Metode učenja:

Nastavne metode: predavanja (teorijska nastava) i laboratorijske vježbe (praktična nastava). Predavanja obuhvataju cjelokupno gradivo predviđeno indikativnim sadržajem nastavnog predmeta i sprovode se ex cathedra. Laboratorijske vježbe se odvijaju prema nastavnom programu i izvode se samostalnim radom studenata u farmakognosijskom laboratoriju. Prisustvo laboratorijskim vježbama i predavanju je obavezno.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Provjera znanja u toku semestra se odvija kroz aktivnost na vježbama, dva kolokvija i praktičnog ispita koji se rade praktično i obuhvataju gradivo sa vježbi. Kolokvij I se održava na sredini, a kolokvij II na kraju semestra u trajanju od po 30 minuta, u okviru satnice vježbi, i obuhvataju gradivo koje se odnosi na teoretsku i praktičnu osnovu vježbi. Praktični ispit se održava na zadnjem terminu vježbi u trajanju od 1,5 sat. Praktični ispit se sastoji od 10 droga u čajnoj smjesi (6 droga je potrebno tačno identifikovati da se položi), smjese 3 pulvisa (2 pulvisa je potrebno tačno identifikovati da se položi) i mikroskopskog preparata droge kojeg je potrebno tačno identifikovati da se praktični ispit položi. Završni ispit se radi pismeno i/ili usmeno u predviđenim ispitnim terminima, obuhvata gradivo predviđeno indikativnim sadržajem nastavnog predmeta. Nepoloženi dijelovi ispita se polažu u oglašenim ispitnim terminima.

Aktivnost na vježbama nosi maksimalno 5 bodova (minimalno 3 boda); Kolokvij I nosi maksimalno 10 bodova (min. 6 bodova); Kolokvij II nosi maksimalno 10 bodova (minimalno 6); Praktični ispit nosi maksimalno 25 bodova (minimalno 13); Završni ispit nosi maksimalno 50 bodova (minimalno 26).

20. Težinski faktor provjere:

Konačan uspjeh studenta vrednuje se skalom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, 95-100 bodova

9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, 85-94 bodova;

8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, 75-84 bodova;

7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima, 65-74 bodova;

6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, 54-64 bodova;

5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 54 bodova.

Ocjena 6 je najniža prolazna ocjena.

21. Osnovna literatura:

1. Šarić-Kundalić B, Maksimović Z (2016). Uvod u Farmakognoziju I, Banovići
2. Šarić-Kundalić B, Cilović Kozarević E (2021). Farmakognozija 1, Tuzla
3. Kovačević N (2004). Osnovi farmakognozije, Beograd.
4. Evans W.C. (2009). Trease and Evans Pharm

22. Internet web reference:

--

23. U primjeni od akademske godine:

2023/2024
----

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

april 2024.
